

Faktaark: Videnbaseret innovation

September 2018

Den offentlige indsats for videnbaseret innovation

Videnbaseret innovation forekommer, når forskere, iværksættere og etablerede virksomheder omsætter den viden, der skabes på universiteterne og de øvrige videninstitutioner til nye produkter, processer og tjenester. Det kan være en virksomhed, der indgår et samarbejde med en forskergruppe for at implementere de nyeste digitale teknologier, eller når en iværksætter omsætter en forskers ide til et konkret produkt.

Den hastige teknologiske udvikling medfører nye krav til danske virksomheders evne til at anvende og udvikle nye teknologier, produkter og løsninger. Det kræver et velfungerende økosystem for videnbaseret innovation og effektive broer mellem forskningen på de offentlige institutioner og anvendelsen af den i virksomhederne.

Den offentlige indsats for videnbaseret innovation er opbygget over en lang årrække og foregår bl.a. via universiteterne og de øvrige videregående uddannelsesinstitutioner, Danmarks Innovationsfond, de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutioner (GTS-institutioner) og de nationale innovationsnetværk. Dertil kommer indsatsene i det offentlige erhvervsfremmesystem, herunder i regi af Vækstfonden og EU's Regionalfond, hvor igennem vækstorienterede virksomheder kan få adgang til finansiering og rådgivning mv.

Aktørernes indsatser for videnbaseret innovation beskrives nedenfor.

Universiteterne og de øvrige videregående uddannelsesinstitutioner

De otte universiteter udfører forskning af høj international kvalitet og udbyder forskningsbaserede videregående uddannelser.

Professionshøjskolerne og erhvervsakademierne udbyder videregående uddannelser, der skal bygge på forsknings- og udviklingsviden inden for de relevante fagområder og varetager udvalgte forsknings- og udviklingsaktiviteter.

De kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område udbyder videregående uddannelser baseret på forskning, kunstnerisk udviklingsvirksomhed og praksis og udfører forsk-

ning og kunstnerisk udviklingsvirksomhed. Viden fra institutionerne omsættes bl.a. til innovation, når nyuddannede bruger viden fra deres uddannelse i et nyt job, når forskere og virksomheder indgår i samarbejder, og når der overføres ny teknologi i form af nye opfindelser, patenter og spinout-virksomheder¹.

Danmarks Innovationsfond

Danmarks Innovationsfond blev etableret i 2014 og udmønter midler til strategisk forskning, teknologiudvikling og innovation, som skaber vækst og arbejdspladser. Virksomheder, iværksættere og videninstitutioner kan søge om midler til specifikke projekter i åben konkurrence ud fra en faglig vurdering af kvalitet og relevans for det danske samfund.

Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS)

De syv GTS-institutter opbygger og formidler teknologiske kompetencer til gavn for danske virksomheder, herunder særligt SMV'er. Helt konkret udbyder GTS-institutterne teknologisk service til danske virksomheder i form af test og rådgivning omkring internationale standarder, videreudvikling af produkter og services mv. GTS-institutterne leverer årligt ydelser til over 16.000 danske virksomheder.

Innovationsnetværk

De nationale innovationsnetværk igangsætter og udbygger samarbejder mellem virksomheder og videninstitutioner mhp. at fremme innovation og vækst. Innovationsnetværkene faciliterer videndeling, forskningssamarbejde, teknologiudvikling og innovationsprojekter. Flere end 11.000 danske virksomheder deltager årligt i innovationsnetværkenes aktiviteter.

Danmarks investeringer i forskning og udvikling

I Danmark bliver der årligt investeret omkring 3 pct. af BNP i alt i forskning og udvikling svarende til ca. 60 mia. kr. om året.

Danmark rangerer helt i toppen af EU, hvad angår offentlige investeringer i forskning og udvikling med ca. 1,1 pct. af BNP i 2016. Samtidig ligger Danmark i top-5 i EU, hvad angår private investeringer i forskning og udvikling, der tilsammen svarer til ca. 2,1 pct. af BNP i 2016. De private forsknings- og udviklingsinvesteringer koncentrerer sig i stigende grad på færre virksomheder. De 20 mest forskningstunge virksomheder står således for over

¹ En spinout-virksomhed er en ny virksomhed (oprettet inden for 12 mdr.) etableret på grundlag af aftaler med en videninstitution om overdragelse af teknologier og rettigheder (ejendoms- eller licensrettigheder). Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet (2017): *Redegørelse om forsknings- og innovationsområdet 2017*

halvdelen af erhvervslivets samlede forskning- og udviklingsinvesteringer i Danmark².

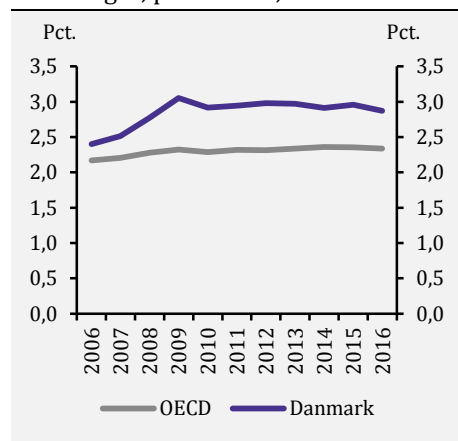
Danmarks innovationsevne

Europa-Kommissionen har udviklet et indeks for innovationsevne, European Innovation Scoreboard (EIS), hvor en række lande hvert år rangeres ud fra 27 indikatorer. Danmark har siden indførelsen af EIS i 2010 ligget i toppen af indekset med mindre årlige udsving, *jf. figur 2*. I 2018 lå Danmark nr. 3, kun overgået af Schweiz og Sverige³.

Danmark ligger især højt på indikatorer som f.eks. offentlige forskningsinvesteringer, kvaliteten af forskning, offentligt-privat publikationssamarbejde og patentansøgninger. Danmark scorer mindre højt på indikatorer som f.eks. andelen af innovative små og mellemstore virksomheder, eksport af mellem- og højteknologiske produkter samt udbuddet af venture kapital.

Figur 1

Samlede forsknings- og udviklingsinvesteringer, pct. af BNP, 2006-2016

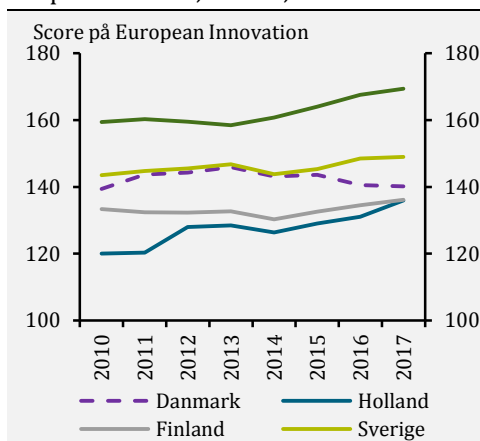

Kilde: OECD

Anm: *OECD har ikke opdateret 2016 data pba. af den seneste BNP korrektion i Danmark. I 2016 var Danmarks F&U investeringer 3,2 pct. af BNP

Figur 2

Danmark og udvalgte landes innovationsperformance, indeks, 2010-2017

Kilde: European Innovation Scoreboard

² Uddannelses- og Forskningsministeriet (2018), Erhvervslivets Investeringer i Forskning og Udvikling

³ European Commission (2018), European Innovation Scoreboard